

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **I. A. M.**, zast. JUDr. Ing. Janem Kopřivou, advokátem, se sídlem Zahradnická 6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2 (dříve Krajský úřad Jihomoravského kraje, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno), o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 27 a 57 A 77/2010 - 25, a o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 40.

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 40, **se odmítá**.
- II. Kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 27 a 57 A 77/2010 - 25, **se odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.
- IV. Zástupci žalobkyně JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, advokátovi, **se nepřiznává** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasačních stížnostech.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2010, č. j. JMK 87009/2010, Krajský úřad Jihomoravského kraje zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce Brno - město ze dne 14. 5. 2010, č. j. 3307/10/BMB/2, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o dávku státní sociální podpory - sociální příplatek ode dne 1. 4. 2010.

Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2010, č. j. JMK 87011/2010, Krajský úřad Jihomoravského kraje zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce Brno - město ze dne 14. 5. 2010, č. j. 3306/10/BMB/3, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o dávku státní sociální podpory - sociální příplatek ode dne 1. 10. 2009.

Proti těmto rozhodnutím a dále proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 29. 6. 2010, č. j. JMK 87013/2010, podala žalobkyně žalobu ze dne 7. 7. 2010 a domáhala se jejich zrušení. Krajský soud v Brně zahájil tři samostatná řízení vedená pod spisovými značkami 57 A 77/2010, 57 A 88/2010 a 57 A 89/2010.

Při ústním jednání konaném dne 23. 6. 2011 krajský soud podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), usnesením spojil ke společnému projednání věci vedené pod sp. zn. 57 A 77/2010 a 57 A 89/2010.

Rozsudkem ze dne 23. 6. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 27 a 57 A 77/2010 - 25, Krajský soud v Brně žaloby proti rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje č. j. JMK 87009/2010 a JMK 87011/2010, zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení.

Zmíněný rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností a požádala o ustanovení advokáta.

Ve věci sp. zn. 57 A 77/2010, krajský soud následně vydal usnesení ze dne 22. 9. 2011, č. j. 57 Az 77/2010 - 34, kterým zamítl návrh stěžovatelky na ustanovení zástupce a současně stěžovatelku vyzval k předložení plné moci. V reakci na výtku stěžovatelky poté krajský soud usnesením ze dne 28. 11. 2011, č. j. 57 A 77/2010 - 45, předmětné usnesení (označené ve výroku jako „Rozsudek“) opravil tak, že číslo jednací správně zní 57 A 77/2010 - 34 a výrok zní: *„Soud ustanovuje stěžovatelce pro toto řízení zástupce JUDr. Ing. Jana Kopřivu, advokáta se sídlem Zahradnická 2223/6, Brno“*.

Ve věci sp. zn. 57 A 89/2010, krajský soud vložil do spisu kopii kasační stížnosti a usnesením ze dne 27. 9. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 40, ustanovil zástupcem stěžovatelky pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Ing. Jana Kopřivu, advokáta. Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka rovněž kasační stížnost.

Dne 23. 1. 2012 byly spisy krajského soudu předloženy Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti proti rozsudku ze dne 23. 6. 2011. Nejvyšší správní soud zjistil, že spis sp. zn. 57 A 89/2010, obsahuje další kasační stížnost, a shledal, že o obou kasačních stížnostech může být rozhodnuto současně.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost krajských úřadů rozhodovat o odvolání ve věcech dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvku na péči na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem ministerstvo procesním nástupcem žalovaných krajských úřadů v soudních řízeních v těchto věcech [srov. § 69 s. ř. s., podle kterého *žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla*]. V probíhajícím řízení proto Nejvyšší správní soud jako se žalovaným jednal s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval kasační stížností proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 40, jímž byl stěžovatelce ustanoven

pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu advokát JUDr. Ing. Jan Kopřiva, a dospěl k závěru, že byla podána opožděně.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že napadené usnesení Krajského soudu v Brně bylo stěžovatelce doručeno vhozením do domovní schránky dne 14. 10. 2011, jak vyplývá z doručanky založené v soudním spisu.

Nejvyšší správní soud přitom nepřihlížel ke slovnímu spojení „Do vlastních rukou“ předtištěnému na doručence, neboť obálka typ III. postrádá kolonku pro vyplnění údajů o tom, kdy byl učiněn neúspěšný pokus o doručení a kdy byla zanechána adresátu výzva k vyzvednutí zásilky na poště, tudíž doručení do vlastních rukou neumožňuje.

Podle § 42 odst. 5 s. ř. s., *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

Podle § 49 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), *do vlastních rukou se doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon nebo nařídí-li tak soud.*

Soudní řád správní neukládá povinnost doručovat usnesení do vlastních rukou, v daném případě tak nenařídil ani soud, který v referátu na listu č. 40 výslovně uvádí pokyn k doručení obálkou typ III. určenou k doručování nikoliv do vlastních rukou, proto bylo napadené usnesení doručováno nikoliv do vlastních rukou postupem podle § 50 odst. 1 o. s. ř.

Podle tohoto ustanovení, *nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenu vhozením do schránky, datum vhození vyznačí doručující orgán na doručence a na písemnosti.*

Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelce byla zásilka obsahující napadené usnesení doručena dnem jejího vhození do domovní schránky stěžovatelky, tj. dne 14. 10. 2011.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. *kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Osobě, která tvrdí, že o ní soud nesprávně vyslovil, že není osobou zúčastněnou na řízení, a osobě, která práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila teprve po vydání napadeného rozhodnutí, běží lhůta k podání kasační stížnosti ode dne doručení rozhodnutí posledního z účastníků. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Napadené rozhodnutí obsahuje řádné poučení o lhůtě k podání kasační stížnosti, ve kterém je v souladu s § 106 odst. 2 s. ř. s. správně uvedeno, že proti tomuto rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat do dvou týdnů po jeho doručení, a to k Nejvyššímu správnímu soudu, prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. *lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.*

Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. *lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.*

Podle § 40 odst. 3 s. ř. s., *případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.*

Jak již bylo výše uvedeno, napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno v pátek dne 14. 10. 2011. Lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti počala běžet v sobotu dne 15. 10. 2011 (§ 40 odst. 1 s. ř. s.) a skončila v pondělí dne 31. 10. 2011, tj. pracovní den nejbližší následující po svátku dne 28. 10. 2011, na který připadl poslední den lhůty (§ 40 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. *lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.*

K zachování lhůty pro podání kasační stížnosti bylo třeba, aby nejpozději dne 31. 10. 2011 byla kasační stížnost předána soudu, nebo soudu zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence, anebo předána orgánu, který má povinnost podání doručit. Z obsahu spisu však vyplývá, že kasační stížnost byla podána osobně u Krajského soudu v Brně až dne 4. 11. 2011, tedy opožděně; zmeškání lhůty nelze prominout.

Nejvyšší správní soud přitom v souladu s § 37 odst. 2 s. ř. s. nepřihlížel k elektronickému podání stěžovatelky doručenému krajskému soudu dne 31. 10. 2011, neboť toto podání neobsahovalo elektronický podpis podle zvláštního zákona a nebylo do tří dnů, tj. do 3. 11. 2011, potvrzeno písemným podáním shodného obsahu, ani nebyl předložen jeho originál.

S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 40, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, neboť byla podána opožděně.

Nejvyšší správní soud se dále věnoval kasační stížnosti stěžovatelky proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 27 a 57 A 77/2010 - 25. Také v tomto případě dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána opožděně.

Z obsahu soudního spisu sp. zn. 57 A 77/2010, Nejvyšší správní soud zjistil, že napadený rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručován na adresu jejího bydliště;

stěžovatelka nebyla zastížena, zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí dne 21. 7. 2011. Stěžovatelce byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedla. Protože si stěžovatelka zásilku nevyzvedla v úložní době, byla vložena do domovní nebo jiné stěžovatelkou užívané schránky dne 2. 8. 2011. Tyto údaje jsou uvedeny na doručence založené v soudním spisu.

Podle § 49 odst. 2 o. s. ř., nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nelze-li zanechat výzvu v místě doručování, vrátí doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu a uvede, ve který den nebyl adresát zastížen. Odesílající soud vyvěsí na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu.

Podle § 49 odst. 4 o. s. ř., nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.

Nejvyšší správní soud shledal, že doručující orgán postupoval zcela v souladu se shora citovanými ustanoveními občanského soudního řádu: Stěžovatelku dne 21. 7. 2011 nezastihl, proto písemnost uložil a zanechal stěžovatelce výzvu. Vzhledem k tomu, že si stěžovatelka zásilku ve lhůtě deseti dnů od uložení nevyzvedla, vhodil ji poté do schránky.

S ohledem na úpravu v § 49 odst. 4 o. s. ř. přitom není okamžik vhození písemnosti do schránky relevantní pro určení data doručení písemnosti. Rozhodující je uplynutí lhůty deseti dnů ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí. Takto určený okamžik nastoupení fikce doručení je zcela jednoznačný a nezávislý na okolnostech, které mohou doručujícímu orgánu zabránit v bezodkladném vložení písemnosti do schránky (např. pracovní doba pošty).

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že zásilka obsahující napadený rozsudek byla uložena a připravena k vyzvednutí na poště 602 00 Brno dne 21. 7. 2011 a od tohoto dne počala plynout desetidenní lhůta podle § 49 odst. 4 o. s. ř. Posledním dnem této lhůty, resp. nejbližší následujícím pracovním dnem, tj. v pondělí 1. 8. 2011, se napadený rozsudek krajského soudu považuje za doručený, i kdyby se stěžovatelka o uložení písemnosti nedozvěděla.

Napadený rozsudek obsahuje řádné poučení o lhůtě k podání kasační stížnosti, ve kterém je v souladu s § 106 odst. 2 s. ř. s. správně uvedeno, že proti němu lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení, a to k Nejvyššímu správnímu soudu, prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Jak již bylo výše uvedeno, napadený rozsudek byl stěžovatelce doručen v pondělí dne 1. 8. 2011. Lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti počala běžet v úterý dne 2. 8. 2011 (§ 40 odst. 1 s. ř. s.) a skončila v pondělí dne 15. 8. 2011 (§ 40 odst. 2 s. ř. s.).

K zachování lhůty pro podání kasační stížnosti bylo třeba, aby nejpozději dne 15. 8. 2011 byla kasační stížnost předána soudu, nebo soudu zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence, anebo předána orgánu, který má povinnost podání doručit. Z obsahu spisu však vyplývá, že kasační stížnost byla podána osobně u Krajského soudu v Brně až dne 16. 8. 2011, tedy opožděně; zmeškání lhůty nelze prominout.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatelky proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2011, č. j. 57 A 89/2010 - 27 a 57 A 77/2010 - 25, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, neboť byla podána opožděně.

Na okraj Nejvyšší správní soud podotýká, že krajský soud nepostupoval správně, pokud na základě jedné žaloby zahájil tři samostatná řízení, aniž rozhodl o vyloučení věcí k samostatnému projednání. Správný nebyl ani jeho postup po rozhodnutí o spojení věcí sp. zn. 57 A 77/2010 a 57 A 89/2010 ke společnému projednání, neboť další řízení měl vést již pouze pod jednou spisovou značkou a do druhého spisu založit jen rozhodnutí, jímž řízení skončil. Nejvyšší správní soud dále připomíná, že v rozhodnutí lze opravovat toliko chyby v psaní, počtech a jiné zjevné nesprávnosti; institut opravy rozhodnutí neslouží k tomu, aby soud měnil výrok, který je v souladu s odůvodněním a žádné chyby či nesprávnosti neobsahuje.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnosti byly odmítnuty.

Ustanovenému zástupci stěžovatelky Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za zastupování, neboť zástupce stěžovatelky nereagoval na výzvu soudu k doplnění kasační stížnosti a ze spisu nevyplývá, že by učinil některý z úkonů uvedených v § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2012

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu